

Göteborgs kommun

grundskola@grundskola.goteborg.se

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Styrskolan
i Göteborgs kommun

Uppföljning av tillsyn i Styrskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Styrskolan under vårterminen 2019 och fattade beslut för skolenheten den 13 september 2019. I beslutet konstaterades brister inom flera av de områden som granskats och Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att senast den 24 januari 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna och senast samma dag inkomma till Skolinspektionen med en skriftlig redovisning av vidtagna åtgärder. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av bristerna som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning som huvudmannen inkommit med den 6 februari 2020 (efter beviljat anstånd att inkomma med redovisningen senast den 7 februari 2020), information som framkommit vid uppföljningsbesök på skolenheten den 20 februari och den 11 mars 2020 samt kompletterande information från huvudmannen som inkom den 21 april 2020. Skolenheten, som vid tiden för tillsynsbesöket under vårterminen 2019 bestod av årskurserna 6-9, består numera av förskoleklass och årskurserna 1-9. Denna uppföljning av tidigare tillsynsbeslut avser årskurserna 6-9.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjulpat samtliga påtalade brister. Skolinspektionen ser allvarligt på att Göteborgs kommun, såsom ytterst ansvariga för utbildningen, inte säkerställt att tillräckliga åtgärder har vidtagits för att åtgärda samtliga brister, vissa av allvarligt slag. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår. Skolinspektionen avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjulpat.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter.

Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 20 november 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd***Bedömning av brist***

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Göteborgs kommun ska se till att samtliga elever vid skolenheten ges särskilt stöd i enlighet med författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer att Göteborgs kommun därför behöver vidta nedanstående åtgärder.
 - Se till att det anmäls till rektorn om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev, trots extra anpassningar inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga, eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.
 - Se till att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt och att samråd då sker med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. I detta ingår även att skyndsamt utreda behov av särskilt stöd hos elever med upprepad eller längre frånvaro.
 - Se till att samtliga åtgärdsprogram följs upp och utvärderas enligt en adekvat planering för detta och att datum för sådan uppföljning och utvärdering anges i åtgärdsprogrammet.

- Se till att rektorn, och/eller av rektorn utsedd person följer upp och säkerställer att samtliga elever i behov av särskilt stöd har en utredning som genomförts skyndsamt samt beslut om åtgärdsprogram som genomförs, följs upp och utvärderas. Detta ska ske genom samtal med elever, lärare, elevhälsa och annan berörd personal, samt genom analys av elevers kunskapsresultat och inkomna anmälningar om behov av särskilt stöd, dokumenterade utredningar och åtgärdsprogram.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

I Skolinspektionens beslut den 13 september 2019 förelade Skolinspektionen Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att se till att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Vidare skulle åtgärder vidtas för att insatta särskilda stödåtgärder följs upp och utvärderas. Av beslutet framgår att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds skyndsamt när insatta extra anpassningar visat sig vara otillräckliga för att eleven ska nå kunskapskraven. Vidare framgår i beslutet att det fanns brister i arbetet med att följa upp och utvärdera insatta åtgärder för de elever som har särskilt stöd. Skolinspektionen förelade huvudmannen att senast den 24 januari 2020 vidta åtgärder med anledning av bristerna och att senast samma dag redovisa dessa skriftligen till Skolinspektionen.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen beskriver i redovisningen vilka åtgärder som vidtagits för att komma till rätta med de ovan beskrivna bristerna. Av redovisningen framgår bland annat följande. För att skyndsamt upptäcka elevers behov av individuella stödinsatser beskriver huvudmannen att de har klasskonferenser, löpande dialog med specialpedagog kring extra anpassningar, frånvarorapportering till skolsköterska, information till elever och vårdnadshavare när det föreligger risk att eleven inte når målen samt eventuell anmälan om utredning av särskilt stöd. Elevhälsoteamet samt rektorn träffar alla pedagoger en gång per termin vid en klasskonferens. Vid dessa tillfällen identifierar de tillsammans de elever som riskerar att inte nå målen samt ser över om det finns oro kring eleven, om eleven har hög frånvaro, om eleven har individuella anpassningar eller om det finns behov av särskilt stöd. Ett dokument har framarbetats som ska ge en översikt gällande detta arbete och ge möjlighet att följa processen kring individuella stödinsatser för varje elev. Om rektorn bedömer att det behövs en utredning kring en elevs behov av särskilt stöd, ska pedagogen göra en kartläggning som sedan ligger till grund för utredningen. För att underlätta

pedagogernas arbete med kartläggningen finns stödfrågor som de ska besvara, och analysen av kartläggningen görs sedan tillsammans med specialpedagogen och vid behov andra professioner inom elevhälsoteamet. Visar utredningen att eleven har behov av särskilt stöd tas ett beslut om åtgärdsprogram av rektor. Om inte, tas ett beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. För att säkerställa att särskilt stöd sätts in skyndsamt, samt följs upp och utvärderas, har skolan tagit fram rutiner som ska följas av lärare och elevhälsoteam.

Vidare beskriver huvudmannen att det på skolan finns en rutin (kallad "early warning system") för att följa upp elevers frånvaro. Det handlar om att tidigt kunna upptäcka skolfrånvaro som kan leda till problematisk sådan, samt identifiera och rikta insatser till elever med behov av stöd i sitt lärande och mående. Rutinen kring frånvarorapportering innebär att lärare varje månad rapporterar till verksamhetsutvecklare och skolsköterska. Elevhälsoteamet gör en plan på vilka åtgärder som behöver vidtas för elever med problematisk frånvaro och skolan gör en anmälan om frånvaron till huvudmannen.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Utredning av behov av särskilt stöd sker inte skyndsamt

Av intervjuer och dokumentgranskning vid Skolinspektionens uppföljningsbesök framkommer att utredning av behov av särskilt stöd fortfarande inte sker skyndsamt i de fall en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår att arbetsgången för extra anpassningar och särskilt stöd har förtydligats ytterligare sedan Skolinspektionens föregående beslut och att det numera finns ett mer utvecklat arbetssätt när det gäller att följa upp extra anpassningar för att "fånga upp" elever som kan vara i behov av särskilt stöd (se vidare under avhjälpna brister, extra anpassningar). Elevhälsan beskriver att de nu under vårterminen kommer att följa upp de insatser/extra anpassningar som gjorts för elever som har fått F i höstterminsbetyg och beskriver vidare den förtydligade rutinen för hur utredningar av behov av särskilt stöd går till. För de elever där behov av särskilt stöd tidigt är mycket tydligt är skolan enligt elevhälsan "i fas" enligt rutinen för särskilt stöd, men övriga elever som kan vara i behov av särskilt stöd är skolan inte "i fas" med utan för dessa elever är tidpunkten för betygsättning snarare den första signalen om att en elev inte når kunskapskraven och att en utredning av behov av särskilt stöd kan behövas. Bland dessa elever har utredningar påbörjats för elever i årskurs 6, men ännu inte för elever i årskurserna 7-9 (utöver för de elever där behovet av särskilt stöd är mycket tydligt, som nämnts ovan). Enligt elevhälsan finns denna arbetsordning av resursskäl; "för att klara det hela har vi startat med sexorna".

Rektorn bekräftar att utredningar av behov av särskilt stöd ännu inte gjorts för alla elever som inte nått kunskapskraven trots insatta extra anpassningar och att anledningen till det är att det förtydligade arbetssättet implementerades sent på höstterminen vilket innebär att alla elevärenden inte har gått igenom alla steg i rutinen fullt ut ännu. Rektorn beskriver att specialpedagogen har väldigt mycket att arbeta med, att det tidigare bara var specialpedagogen som arbetade med utredningarna, men att lärarna nu har fått ett tydligare uppdrag att påbörja pedagogiska kartläggningar enligt det förtydligade arbetssättet.

Skolinspektionen har vid uppföljningsbesöket tagit del av betygskataloger över betyg vårterminen -19 och höstterminen -19, samt den dokumentation som finns avseende utredningar, beslut om åtgärdsprogram och liknande, gällande elever som inte når kunskapskraven eller har andra svårigheter i skolarbetet. Därtill har Skolinspektionen tagit del av utdrag ur frånvaroregistreringen. Av denna dokumentgranskning framgår att av de drygt 30 elever i årskurs 7, 8 och 9 som hade betyget F eller streck i samma ämne två terminer i rad finns det i ungefär hälften av fallen inte något beslutat aktuellt åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. För ungefär hälften av dessa framgår av kompletterande information från huvudmannen den 21 april 2020 att utredning har skett eller pågår och att åtgärdsprogram håller på att skrivas eller ska skrivas innan slutet av vårterminen 2020. För övriga uppges ingen motsvarande information. De flesta elever som hade betyget F eller streck i samma ämne två terminer i rad utan beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram hade betyget F eller streck i mer än ett ämne höstterminen 2019.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår att det bland de elever som har omfattande frånvaro kan finnas de som inte når kunskapskraven, men där utredning av behov av särskilt stöd inte sker. Lärare, elevhälsa och rektorn beskriver att arbetet med att tidigt identifiera och arbeta kring elevers frånvaro har systematiserats och tydliggjorts och gått från att vara ett projekt till att vara en del av skolans ordinarie arbete under läsåret. Dock beskrivs i kompletterande information från huvudmannen den 21 april 2020 att denna övergång fortfarande är under utveckling och att vissa elever ingår i projektet (som alltså håller på att övergå i ordinarie verksamhet) och som det arbetas aktivt med, men att det finns fler elever än dessa som har hög frånvaro som det då inte på samma sätt arbetas aktivt med. Elevhälsan beskriver att det för dem är oklart vad som gäller avseende utredning av behov av särskilt stöd för elever med omfattande frånvaro och att de utan framgång har försökt ta reda på detta. På frågan om det sker utredning av behov av särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram för de elever som har hög frånvaro och riskerar att inte klara kunskapskraven, ger rektorn ett exempel på en elev med hög frånvaro som har åtgärdsprogram, men säger vidare att de för elever som inte kommer till skolan

inte kan göra en pedagogisk utredning, utan de måste först motivera eleven att komma tillbaka till skolan. Av dokumentgranskningen framgår att det finns flera exempel på elever som har noteringar om omfattande frånvaro i kombination med streck eller F i betyg i ett eller flera ämnen och som inte har något beslutat aktuellt åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Av granskningen framgår att sådana exempel finns i alla årskurserna 6–9.

Särskilda stödåtgärder utan beslut i åtgärdsprogram

Av genomförda intervjuer och dokumentgranskning framgår att det finns flera elever som får ingripande former av särskilt stöd som undervisning i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång, utan att detta särskilda stöd finns dokumenterat och beslutat i åtgärdsprogram. Lärare beskriver att det har blivit en tydligare systematik i arbetet med särskilt stöd i form av undervisning i särskild undervisningsgrupp jämfört med i höstas då det inte var tydligt vilka insatser som hade gjorts för eleven innan en elev placerades i den särskilda undervisningsgruppen. Dock finns det enligt lärare fortfarande några elever som går i särskild undervisningsgrupp utan elevens behov av särskilt stöd har utretts och beslut om åtgärdsprogram fattats. Rektorn uppger att hon tror att det har gjorts utredning av behov av särskilt stöd och fattats beslut om åtgärdsprogram för alla elever i den särskilda undervisningsgruppen. Av dokumentgranskningen framgår att det saknas beslut om åtgärdsprogram för cirka en tredjedel av de drygt 15 elever som går (helt eller delvis) i den särskilda undervisningsgruppen "Studion". När det gäller anpassad studiegång framkommer av dokumentgranskningen exempel på några elever som i praktiken har anpassad studiegång, men där detta inte finns beslutat i åtgärdsprogram.

Uppföljning och utvärdering av särskilt stöd sker inte alltid

Av genomförda intervjuer och dokumentgranskning framgår att det numera sker en mer systematisk uppföljning och utvärdering av särskilt stöd som beslutats i åtgärdsprogram, men att det fortfarande förekommer att åtgärdsprogram inte följs upp och utvärderas. Elevhälsan beskriver att åtgärdsprogrammen följs upp "ganska väl", men att uppföljningarna för eleverna i årskurs 7-9 inte sker med tät frekvens. De menar ändå att datumen för uppföljning och utvärdering sätts utifrån åtgärdernas karaktär och att uppföljningarna sker enligt planen för detta som anges i åtgärdsprogrammet. Rektorn säger att det är mer uppstyrt nu jämfört med tidigare vad gäller att det finns åtgärdsprogram med datum för uppföljning och utvärdering som man följer.

Av Skolinspektionens dokumentgranskning framgår att två av de 18 aktuella åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av har ett utvärderingsdatum som har passerat utan att en utvärdering, "lägesbeskrivning" eller nytt åtgärdsprogram är dokumenterat. I kompletterande information från huvudmannen anges att ett av dessa åtgärdsprogram är överklagat samt att eleven i det andra fallet är "hemmasittare" och att andra åtgärder är på gång. Ett annat åtgärdsprogram saknar angivet datum för uppföljning och utvärdering, vilket i huvudmannen i den kompletterande informationen anger vara åtgärdat. Som framgår ovan finns också flera elever som får särskilt stöd i form av undervisning i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång, utan att detta är beslutat i åtgärdsprogram och det framgår inte heller att dessa särskilda stödåtgärder har följts upp och utvärderats. Lärare uppger att det finns elever i den särskilda undervisningsgruppen för vilka det särskilda stödet som ges inte är optimalt eller tillräckligt.

Rättslig reglering m.m.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt eller i form av anpassad studiegång får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska

rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

I skollagen 7 kap. 19a § framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. I Skolverkets Allmänna råd med kommentarer: Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, s. 24 anges följande. En elev är i behov av särskilt stöd om hon eller han, trots att skolan gjort extra anpassningar, inte utvecklas i riktning mot kunskapsmålen eller mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan även handla om att en elev har andra svårigheter i sin skolsituation vilka på sikt kan leda till att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. [...] En elev kan även vara i behov av särskilt stöd om skolan har uppmärksammat att hon eller han har varit frånvarande vid upprepade tillfällen, eller under så lång tid, att det har påverkat prestationerna i flera ämnen.

Skollagen anger vidare att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om det finns särskilda skäl, får ett beslut för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att elevers behov av särskilt stöd fortfarande inte utreds skyndsamt i de fall eleven riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Av utredningen framgår att det finns många elever som fått betyget F i samma ämne två terminer i rad utan att skolan gjort någon utredning för att ta reda på de bakomliggande orsakerna till elevens svårigheter och eventuella behov av särskilt stöd. Rektorn har därmed inte heller sett till att eleverna i fråga har fått särskilt stöd som dokumenterats och beslutats om i ett åtgärdsprogram eller fattat beslut om att åtgärdsprogram inte

ska utarbetas. Detta innebär med stor sannolikhet att det finns många elever på skolenheten som inte får det särskilda stöd de är i behov av och har rätt till för att kunna tillgodogöra sig undervisningen och nå kunskapskraven.

Skolinspektionen kan konstatera att det finns en förhållandevis stor andel elever på Styrsöskolan som har omfattande frånvaro och att flera av dessa elever inte når kunskapskraven. Även om det på skolan numera finns ett utvecklat arbetssätt för att tidigt identifiera frånvaroproblematik, utreda frånvaron och sätta in tidiga insatser för att främja närvaro, bedömer Skolinspektionen att det fortsatt finns brister i arbetet med att utreda behov av särskilt stöd för elever med omfattande frånvaro som riskerar att inte nå kunskapskraven. Av författningarna framgår att om en elev till följd av upprepad eller längre frånvaro och frånvaron medför att eleven inte når kunskapskraven ska rektorn se till att orsakerna till elevens frånvaro och elevens behov av särskilt stöd utreds. Att en elev är frånvarande från skolan fråntar inte huvudmannen och rektorn deras skyldighet att skyndsamt utreda orsaken till frånvaron och om eleven är i behov av särskilt stöd för att kunna nå kunskapskraven.

Utifrån vad Skolinspektionens utredning visat bedömer Skolinspektionen att det också finns flera elever som ges ingripande åtgärder som typiskt sett utgör särskilt stöd, såsom anpassad studiegång och undervisning i särskild undervisningsgrupp, trots att det inte finns beslutade åtgärdsprogram som grundar sig i en utredning av elevens behov. Det innebär dels att det finns en risk för att åtgärden inte är adekvat utifrån elevens behov, dels att elevens rättssäkerhet kringskärs, då beslut om åtgärdsprogram och särskilt stöd i form av exempelvis anpassad studiegång är möjligt att överklaga om eleven och dennes vårdnadshavare skulle vara missnöjda med rektorns beslut och bedömning om lämplig åtgärd.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det förvisso i de flesta åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av numera finns utvärderingar eller datum för när uppföljningar och utvärderingar ska ske. Men det finns också fortfarande fall där elever har ett åtgärdsprogram men där det särskilda stödåtgärderna som anges i åtgärdsprogrammet inte har följts upp och utvärderats. De omständigheter som huvudmannen/rektorn anger som skäl till varför dessa åtgärdsprogram inte har utvärderats; att åtgärdsprogrammet överklagats samt att eleven har omfattande frånvaro, är inte något giltigt skäl till att inte följa upp och utvärdera det särskilda stödet. Huvudmannen och rektorn måste se till att det i samtliga fall när en elev får särskilt stöd görs en uppföljning och utvärdering av de särskilda stödåtgärderna inom rimlig tid för att säkerställa att åtgärderna är adekvata och tillräckliga. Att det också finns flera elever som får särskilt stöd i form av undervisning i särskild

undervisningsgrupp samt anpassad studiegång utan att detta är beslutat i åtgärdsprogram (som nämns ovan), innebär enligt Skolinspektionen också att dessa särskilda stödåtgärder inte följs upp och utvärderas på det sätt som författningarna kräver. Detta medför i sin tur en risk för att särskilda stödåtgärder som inte är tillräckliga eller adekvata tillåts pågå utan att dess effekt utvärderas och omprövas vid behov.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen de åtgärder som Göteborgs kommun redovisat att man vidtagit för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen konstaterat i tidigare beslut inte har medfört att bristerna har avhjälpats. Det finns alltför många brister i skolans arbete med särskilt stöd och huvudmannen och rektorn inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna. Bristerna i arbetet med att skyndsamt utreda elever i behov av särskilt stöd, att åtgärder inte dokumenteras i åtgärdsprogram samt att insatta stödåtgärder inte följs upp och utvärderas innebär med stor sannolikhet att många elever inte får det särskilda stöd de behöver och har rätt till för att nå kunskapskraven. Rektorn, och ytterst huvudmannen, måste snarast vidta kraftfulla och adekvata åtgärder för att åtgärda bristerna.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig utbildning, God miljö för utveckling och lärande, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

- Göteborgs kommun ska se till att det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete. Skolinspektionen bedömer att Göteborgs kommun därför behöver vidta nedanstående åtgärder.
 - Se till att alla elever får möta och diskutera värdegrundsfrågor i undervisningen.

- Se till att värdegrundsarbetet tar sin utgångspunkt i förhållandena som råder på skolan.
- Se till att rektorn, och/eller av rektorn utsedd person följer upp värdegrundsarbetet och utvärderar det i relation till de mål och riktlinjer för värdegrundsoppdraget som läroplanen anger. Utifrån en sådan utvärdering ska skolan fortsatt utveckla värdegrundsarbetet.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

I Skolinspektionens beslut den 13 september 2019 förelade Skolinspektionen Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att se till att det bedrivs ett aktivt och målinriktat värdegrundsarbete på skolenheten. Av beslutet framgår att det fanns brister avseende att värdegrundsarbetet på skolan inte bedrevs tillräckligt aktivt och medvetet. Därtill visade tillsynen att det förekom uttryck och situationer på skolenheten som tydligt stred mot värdegrunden. Trots att ett arbete hade påbörjats för att utveckla lärmiljön utifrån bland annat ett värdegrundsperspektiv, visade tillsynen att det inte bedrevs ett tillräckligt aktivt och medvetet värdegrundsarbete. Arbetet hade dels inte implementerats av alla lärare, och eleverna gavs inte möjlighet att prata om värdegrundsfrågor förutom vid enstaka tillfällen. Skolinspektionen förelade huvudmannen att senast den 24 januari 2020 vidta åtgärder med anledning av bristerna och att senast samma dag redovisa dessa skriftligen till Skolinspektionen.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen har i sin redovisning beskrivit vilka åtgärder som vidtagits för att komma till rätta med den ovan beskrivna bristen. I redovisningen uppger huvudmannen att en målsättning är att all personal på skolan utvecklar en samsyn kring och förståelse för vikten av ett aktivt värdegrundsarbete, samt ser till att göra eleverna delaktiga i detta. Rektorn har därför bland annat infört att alla lärare under ett 40-minuters tillfälle i veckan (även kallad klasstid) har riktade övningar och samtal kring värdegrundsfrågor med sin klass. Vidare har skolans trygghetsteam fått ett tydligt uppdrag att arbeta med tryggheten på skolan och arbetet mot kränkande behandling. I uppdraget, som skriftligen redovisats för Skolinspektionen, anges bland annat att trygghetsteamet ska "ta fram gemensamma gruppövningar till klasstiden som går i linje med skolans mål i värdegrundsarbetet". I skolans egen uppföljning av värdegrundsarbetet på klasstiden har lärarna uttryckt att dessa tillfällen är värdefulla för lärarna "för att samla eleverna och ha en dialog kring frågor som rör eleverna och deras trygghet", och lärarna upplever att det leder till ökad trygghet hos eleverna. Av redovisningen framkommer också att skolan har påbörjat ett samarbete med West Pride samt MR-teamet i kommunen (en avdelning som

arbetar med mänskliga rättigheter inom kommunens grundskoleförvaltning) och att syftet är att stärka skolans främjande och förebyggande arbete inom inkludering och likabehandling. Huvudmannen skriver i sin redovisning att skolan kommer att ha ett fortsatt samarbete med West Pride bland annat vad gäller kompetensutveckling för personalen och konsultation för skolans elevhälsoteam och likabehandlingsgrupp. Personal från grundskoleförvaltningen som arbetar med mänskliga rättigheter kommer också att arbeta med personalen på skolan. Det arbetet förväntas påbörjas under våren 2020.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Av intervjuer med lärare, elever och rektorn framgår att det värdegrundsarbete som planerats för skolenheten ännu inte implementerats och kommit alla elever till del. I intervju berättar rektorn och skolans verksamhetsutvecklare att värdegrundsarbetet ännu inte riktigt har kommit igång i alla klasser, men att vissa klasser arbetar med det. Tanken är att klasserna månadsvis går igenom alla diskrimineringsgrunderna och elevhälsan ansvarar för att ta fram underlag för lärarna att arbeta utifrån på klasstiden. I intervju med elevhälsan bekräftas att detta arbete inte kommit igång i alla klasser ännu, utan det är en av årskurserna som vid tiden för besöket fått ta del av det. Eleverna berättar i intervju att de har klasstid en gång i veckan. Av elevintervjun framgår att innehållet under klasstiden varierar mellan klasserna och exempelvis kan handla om praktiska frågor, men att det bara är vid enstaka tillfällen i vissa klasser man tagit upp värdegrundsfrågor, exempelvis att de vid ett tillfälle har gått igenom ett regelblad som handlar om hur man ska vara mot varandra och människors lika värde. De säger att de inte har arbetat kring frågor som berör exempelvis sexuell läggning eller att ha en annan kulturell bakgrund, men att de har pratat om det någon gång. Endast i en klass har de, enligt eleverna, nyligen börjat med ett arbete som handlar om olika diskrimineringsgrunder. I lärarintervjun ges exempel på hur de i ett årskursarbetslag arbetar med värdegrundsfrågor. I övrigt beskriver de att det som har skett i alla klasser är att de har arbetat med eleverna kring trivselregler och pratat med eleverna om vad skolans plan mot kränkande behandling innehåller och innebär i alla klasser. Än så länge har det handlat om information om planen mot kränkande behandling och inte övningar/arbete utifrån den, säger lärarna. De beskriver vidare att tanken är att de ska arbeta med diskrimineringsgrunderna framöver. Eleverna säger att man som elev inte vill sticka ut och det skulle vara svårt för någon som är exempelvis homosexuell att vara det öppet. Någon lärare beskriver att hen inte hör den typen av jargong, kränkningar/trakasserier som riktades mot nyanlända som var fallet förra läsåret, men att det är svårt att veta om det sker saker som de som lärare inte ser. Lärarna har uppfattat att nyanlända elever kommit in i gemenskapen lite mer jämfört med Skolinspektionens förra tillsynsbesök då de exempelvis spelar fotboll

tillsammans med övriga elever nu, men eleverna säger i intervju att de tror att deras nyanlända klasskamrater är "rätt så ensamma" i skolan. Elevhälsan beskriver att det förekommer fördomar som de behöver arbeta brett med.

Rättslig reglering

I 1 kap. 4 § skollagen anges att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Av läroplanens första avsnitt om skolans värdegrund och uppdrag framgår under rubriken "Förståelse och medmänsklighet" att skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Vidare framgår av läroplanen det som ska vara skolans mål för varje elev gällande normer och värden. För att uppnå dessa mål anger läroplanen riktlinjer för vad alla som arbetar i skolan ska göra och vad läraren ska göra. Bland dessa riktlinjer anges till exempel att läraren ska "klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet", "öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem" samt att "uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling".

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i skolans värdegrundsarbete och att huvudmannen och rektorn inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Skolinspektionen bedömer att värdegrundsarbetet fortfarande inte är tillräckligt aktivt och medvetet. Det arbete som bedrivs kommer inte heller alla elever till del. Det framgår av huvudmannens redovisning och av intervjuer som genomförts vid Skolinspektionens uppföljningsbesök att det finns en plan för hur detta arbete ska bedrivas under läsåret. Dock är det ännu i ett uppstartsskede vid tiden för besöket och har inte kommit igång i alla klasser. Det finns några klasser som arbetar aktivt med värdegrundsarbetet vid tiden för besöket men det gäller inte hela skolan. Det finns alltså elever som fortfarande inte får del av ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete. Av intervjuerna framkommer också att, även om uttryck och situationer på skolenheten som tydligt strider mot värdegrunden

inte längre förekommer på det sättet som vid Skolinspektionens förra tillsynsbesök, finns ett fortsatt behov av att stärka arbetet för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet, så att alla elever känner trygghet i att uttrycka sin personlighet och ingå i en gemenskap. Huvudmannen och rektorn måste se till att värdegrundsarbetet snarast blir en aktiv och medveten del av alla elevers undervisning

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Göteborgs kommun ska se till att systematiska kvalitetsarbetet på skolenheten bedrivs i enlighet med skollagen. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen därför behöver vidta nedanstående åtgärder.
 - Säkerställa att rektorn ser till att det sker en uppföljning av elevernas kunskapsresultat samt att denna uppföljning dokumenteras.
 - Säkerställa att rektorn ser till att det görs en analys av resultaten och att denna analys leder till beslut om relevanta åtgärder för att utveckla utbildningen.

- Säkerställa att rektorn ser till att de beslutade åtgärderna planeras och genomförs och att detta dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

I tidigare beslut förelade Skolinspektionen Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att se till att rektorn följer upp resultaten vid skolenheten och dokumenterar denna uppföljning. Vidare skulle rektorn, utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen, besluta om, planera och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumentera dessa. Av beslutet framgår att uppföljningen av kunskapsresultat inte var dokumenterad och att uppföljning av resultat i relation till andra nationella mål, som exempelvis trygghet, inte hade skett på ett sådant sätt att det legat till grund för skolenhetens utvecklingsarbete.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen har i sin redovisning beskrivit vilka åtgärder som vidtagits för att komma till rätta med de ovan beskrivna bristerna. Av redovisningen framgår att rektorn anställt en verksamhetsutvecklare som bland annat ska säkerställa god uppföljning av skolans resultat inom olika delar.

Huvudmannen skriver att ytterst ansvarig för uppföljningsarbetet är rektorn men verksamhetsutvecklaren har varit ansvarig för genomförandet inom olika delar. Rektorn och verksamhetsutvecklaren har gemensamt tagit fram en verksamhetsplan, utifrån en nulägesanalys, som färdigställdes i sin helhet i december 2019. Verksamhetsplanen innehåller mål samt aktiviteter med indikatorer för att kunna mäta om målen uppnås eller ej och det är dokumenterat i ett kommungemensamt digitalt verktyg. Skolan har satt upp mål utifrån de åtgärder som behövde vidtas enligt Skolinspektionens tillsynsbeslut den 13 september 2019. Målen handlar om att öka tryggheten för eleverna på skolan, öka elevernas närvaro i skolan, öka elevers upplevelse av studiero i klassrummet, öka elevernas förståelse och delaktighet vad gäller undervisningens mål, syfte och struktur, öka samsynen hos lärarna avseende allsidig bedömning, samt att elever som riskerar att inte nå målen ska få extra anpassningar/särskilt stöd skyndsamt. Skolinspektionen kan konstatera att det i det inskickade materialet inte ingår någon dokumenterad uppföljning av kunskapsresultaten. Det framgår vidare av huvudmannens redovisning att verksamhetsutvecklaren har stöttat rektorn i att skapa förutsättningar för det systematiska kvalitetsarbetet genom en strukturerad digital plattform där skolans gemensamma styrdokument och rutiner finns samlade, samt genom att förtydliga skolans organisation avseende verksamhetens mål och vilka fora, roller och ansvarsområden som finns.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Av intervju lärare samt med rektorn och verksamhetsutvecklaren framgår att det systematiska kvalitetsarbetet ännu inte har genomförts på så sätt att en dokumenterad uppföljning av kunskapsresultaten ligger till grund för analys som i sin tur bildar underlag för rektorns beslut om utvecklingsåtgärder. Lärarna uppger i intervju att de, utöver uppföljning på individnivå, under hösten deltagit i en genomgång av kunskapsresultaten för vårterminen 2019. De har då gått igenom resultaten totalt sett på skolan samt årskurs för årskurs. Rektorn och verksamhetsutvecklaren bekräftar detta i intervju och uppger att de under studiedagarna i början på höstterminen 2019 tillsammans med lärarna gick igenom statistik som de fått från huvudmannen. Det framgår emellertid av rektorsintervjun att det inte finns någon dokumentation avseende denna uppföljning av resultaten. Dessutom framgår det inte att det gjorts någon analys som lett till åtgärder utifrån kunskapsresultaten. Rektorn och verksamhetsutvecklaren nämner att det finns ett kvalitetshjul där resultatuppföljning finns med i planeringen, men att uppföljningen av kunskapsresultaten inte finns med i den dokumenterade verksamhetsplanen. Rektorn och verksamhetsutvecklaren beskriver att arbetet med att följa upp och analysera kunskapsresultaten kommer att ske mer strukturerat framöver. Under vårterminen kommer de att gå igenom höstterminens resultat och då ska de analysera betygen i de olika ämnena utifrån några olika faktorer och göra jämförelser mellan ämnen och klasser. Utifrån det ska de sedan besluta om vilka utvecklingsåtgärder de behöver vidta, exempelvis avseende resursfördelning. Rektorn tillägger att det här året har skolan flyttat vilket lett till att kvalitetsarbetet blivit försenat i förhållande till när det bör ha genomförts.

Av utredningen framgår att skolan har följt upp tryggheten och studieron för eleverna. Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling för 2019, av vilken det framgår att elevernas upplevelse av trygghet och studiero kartlagts genom olika enkäter, samt att en analys genomförts av resultaten utifrån vilken åtgärder vidtagits för att förbättra tryggheten och studieron på skolan.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål

eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Ett arbete har förvisso inletts för att komma tillrätta med avsaknaden av ett fullgott systematiskt kvalitetsarbete på skolenheten, men detta arbete har ännu inte resulterat i ett kvalitetsarbete som uppfyller författningarnas krav. Bedömningen görs utifrån att rektorn fortfarande inte har sett till att det sker en dokumenterad uppföljning av kunskapsresultaten som dokumenteras och som med tillhörande analys som ligger till grund för beslutade utvecklingsåtgärder för skolenheten. Även om det har skett viss form av uppföljning av kunskapsresultaten tillsammans med lärarna vid studiedagarna höstterminen 2019, så saknas det dokumentation kring denna uppföljning och uppgifter om vad dessa diskussioner resulterade i förhållande till skolenhetens kvalitetsarbete. Då ingen dokumenterad uppföljning av kunskapskraven har gjorts har inte heller någon analys av kunskapskraven kunnat genomföras som ligger till grund för de utvecklingsåtgärder som rektorn beslutat om för skolenheten. I huvudmannens redovisning presenteras en verksamhetsplan med mål för verksamheten och tillhörande åtgärder. Åtgärderna i verksamhetsplanen utgår från de brister som uppmärksammades i Skolinspektionens tillsynsbeslut som följs upp i detta beslut. Dessa åtgärder är förstås relevanta och nödvändiga för skolans utvecklingsarbete. Samtidigt saknas det dock en egen analys från skolan utifrån elevernas kunskapsresultat på aggregerad nivå, som enligt författningarna ska ligga till grund för rektorns beslut om åtgärder i syfte att utveckla verksamheten. Detta leder i sin tur till att rektorn inte har förutsättningar att utifrån en analys av en uppföljning av kunskapsresultaten besluta om, planera och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumentera dessa. När det gäller trygghet och studiero framgår av skolans dokumenterade plan mot kränkande behandling att tryggheten och studieron kartlagts och analyserats vilket lett till att rektorn beslutat om åtgärder avseende dessa aspekter.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpta brister i verksamheten***Undervisning och lärande****Tidigare konstaterad brist*

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Undervisningen är strukturerad och utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner)

Bedömning

Skolinspektionen beslutade den 13 september 2019 att förelägga Göteborgs kommun att senast den 24 januari 2020 att vidta åtgärder för att se till att all undervisning sker på ett strukturerat sätt där eleverna under lärarens ledning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd. Detta innefattade också att tydliggöra för eleverna på vilket sätt olika moment i undervisningen är kopplade till kursplanens olika delar.

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt påtalad brist. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning samt information som framkommit vid Skolinspektionens uppföljningsbesök. Av redovisningen och intervjuer framgår bland annat att skolan påbörjat ett arbete där lärarna har en gemensam lektionsstruktur genom vilken de tydliggör lektionsplaneringen för eleverna, samt att de inom de olika ämnena informerar eleverna vid varje nytt moment om kunskapskrav, innehåll och upplägg för att därigenom förtydliga mål och syfte med undervisningen. Vidare framgår det att lärarna regelbundet ska använda sig av utvärderingsverktyg, till exempel exit-ticket, för att dels göra eleverna delaktiga i sitt eget lärande, dels få en utvärdering på lektionens och momentens syfte och mål. I intervjuer med elever, lärare och rektorn ges uttryck för att de åtgärder som vidtagits avseende att undervisningen ska vara strukturerad har lett till att undervisningen utvecklats inom detta område.

Extra anpassningar och särskilt stöd*Tidigare konstaterad brist*

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5a och 8 §§ skollagen; Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg, 2.8 Rektorns ansvar)

Bedömning

Skolinspektionen beslutade den 13 september 2019 att förelägga Göteborgs kommun att senast den 24 januari 2020 vidta åtgärder för att se till att elever skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt påtalad brist. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning samt information som framkommit vid Skolinspektionens uppföljningsbesök. Av redovisningen och intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår bland annat att det numer finns en tydlig rutin för när och hur lärarna ska göra extra anpassningar för elever i behov av det, samt att rektorn planerar att följa upp och utvärdera detta arbete. Av intervjuer framgår att extra anpassningar numera ges skyndsamt och att lärarna i arbetslagen samverkar kring vilka extra anpassningar som görs för respektive elev i behov av det, samt utvärderar de extra anpassningarna för att se om de ger effekt.

Bedömning och betygssättning

Tidigare konstaterad brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg; Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen)
- Betyg beslutas om i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen; 10 kap. 15-20 §§ skollagen; 6 kap. 5 och 7 §§ skolförordningen)

Bedömning

Skolinspektionen beslutade den 13 september 2019 att förelägga Göteborgs kommun att senast den 24 januari 2020 vidta åtgärder för att se till att lärarna

bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven. I detta skulle ingå att lärarnas bedömningar görs utifrån ett brett och varierat underlag. Rektorn skulle vidare se till att betygskatalogen förs i enlighet med författningarnas krav. I detta skulle ingå att se till att betygskatalogen innehåller sådan information som ska noteras i betygskatalogen i de fall det sker en rättelse eller en ändring av ett betyg.

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt påtalade brister. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning samt information som framkommit vid Skolinspektionens uppföljningsbesök. Av redovisningen och intervjuer framgår bland annat att lärarna genom kollegialt lärande arbetar för att öka samsynen kring hur allsidig bedömning kan se ut, samt för att hitta fler sätt att bedöma eleverna på i undervisningen för att uppnå större allsidighet. Av intervjun med rektorn framgår att hen bedömer att lärarna har blivit mer medvetna kring, och har en större variation i, sina bedömningsförfaranden. Detta är något som rektorn också har planerat att följa upp. Även lärarna ger uttryck för att de kollegiala samtalen kring allsidig bedömning lett till större medvetenhet hos dem själva i arbetet med bedömning och betygssättning, samt bidragit till att de är tydligare gentemot eleverna i detta avseende.

Vidare redovisar huvudmannen att en rutin för betygssättning tagits fram, som innebär ett förtydligande av författningarnas krav gällande datering, signering, förtydligande kring rättelse eller ändring samt skillnaden mellan betyget F och när det istället ska sättas ett streck. Inför betygssättningen i slutet av höstterminen 2019 fick samtliga lärare en genomgång kring dessa rutiner. Efter att samtliga höstterminsbetyg var satta fanns betygskatalogen för påseende hos rektorn. Ville en lärare göra en ändring skulle denna göras i samråd med rektorn, för att säkerställa att betygskatalogen fördes i enlighet med författningarnas krav.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Tidigare konstaterad brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Bedömning

Skolinspektionen beslutade den 13 september 2019 att förelägga Göteborgs kommun att senast den 24 januari 2020 att vidta åtgärder för att se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Rektorn skulle vidare se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. I detta skulle det ingå förebyggande insatser grundade på skolenhetens behov samt att se till att det finns en samsyn hos personalen kring när en anmälan och utredning av kränkande behandling ska göras.

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälp påtalade brister. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning samt information som framkommit vid Skolinspektionens uppföljningsbesök. Av åtgärdsredovisningen, intervjuer med såväl elever som personal och rektorn, samt lektionsbesök, framgår bland annat följande.

Skolan har vidtagit åtgärder för att åstadkomma studiero under lektionerna i form av bland annat förtydligad och gemensam lektionsstruktur och arbete med placeringar i klassrummet, samt att lektionerna är mobilfria. Vidare har skolan etablerat ett rastaktivitetsarbete för låg- och mellanstadiet, och under läsåret ska detta även implementeras för högstadiet. Skolans egen uppföljning har visat en positiv effekt på tryggheten och studieron i klassrummen, och specifikt på vissa elevers möjlighet till koncentration under lektionerna.

Av redovisningen och uppföljningsbesöket framkommer också att det finns tydliga strukturer kring skolans trygghetsteams funktion och kring förfarandet avseende anmälningar om kränkande behandling, där det finns en rutin som efterföljs. Alla lärare har deltagit i en genomgång av vilka rutiner som gäller vid kränkande behandling av elever. Lärarna berättar i intervju att trygghetsteamets arbete har strukturerats och blivit tydligare sedan i höstas. Detta har inneburit att lärarna vet vem de ska vända sig till och hur de ska agera vid situationer där elever blir utsatta.

Skolinspektionen har också tagit del av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling för 2019, i vilken flera av ovannämnda åtgärder framgår. Det framgår vidare av dokumentet att elevernas upplevelse av trygghet och studiero kartlagts genom olika enkäter, samt att en analys genomförts av resultaten utifrån vilken åtgärder vidtagits, bland annat de ovannämnda.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten*Tidigare konstaterad brist*

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Bedömning

Skolinspektionen beslutade den 13 september 2019 att förelägga Göteborgs kommun att senast den 24 januari 2020 att vidta åtgärder för att se till att elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Rektorn skulle vidare se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Göteborgs kommun har vidtagit åtgärder för att påtalad brist ska anses avhjälpt. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning samt information som framkommit vid Skolinspektionens uppföljningsbesök. Av åtgärdsredovisningen och intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår bland annat följande.

Det finns numera utvecklade strukturer i elevhälsans olika fora (elevhälsoteammöten, elevhälsomöten och klasskonferenser) för att lärare och elevhälsa ska få till en samverkan kring förebyggande insatser för att minska behovet av akuta åtgärder och för att arbeta mer systematiskt med övergripande förändringar av lärmiljön. De har på skolan vid tiden för uppföljningsbesöket börjat arbeta utifrån dessa strukturer och på dagordningen i elevhälsoarbetet ingår numera att stämma av det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Vidare framgår av intervjuer med rektorn och elevhälsan att det nu finns ett årshjul för elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår olika förebyggande och hälsofrämjande insatser som elevhälsan arbetar med. Elevhälsan har bland annat bidragit till att ta fram den lektionsstruktur som lärarna nu använder och som gett en positiv effekt på studieron i klasserna. Vidare är elevhälsan delaktig i trygghetsteamets arbete, som handlar både om förebyggande och åtgärdande insatser och som av lärare beskrivs som mer strukturerat än tidigare. Elevhälsan har vidare tillsammans med lärare gjort förebyggande insatser som handlar om raster med fokus på att vuxna ska vara synligare och aktivare på rasterna. Elevhälsan arbetar också med det mer övergripande värdegrundsarbetet, som dock vid tiden för uppföljningsbesöket

Beslut

2020-06-15

24 (24)

Dnr 43-2018:9280

ännu inte har kommit igång i alla klasser. Rektorn beskriver att elevhälsan fortfarande arbetar mycket med individärenden, men att det skett en stor förändring jämfört med förra läsåret.

Skolinspektionen kan konstatera att det numera finns en plan för att elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande, att strukturer för att implementera detta har utvecklats och att flera förebyggande insatser har genomförts eller påbörjats. Samtidigt framgår att arbetet ännu är i ett startskede där vissa delar av elevhälsans arbete med förebyggande insatser ännu inte har implementerats fullt ut i verksamheten. Exempel på detta är värdegrundsarbetet som elevhälsan är delaktig i att utveckla (se vidare under avsnittet om värdegrundsarbetet ovan). Skolinspektionen förutsätter att rektorn ser till att elevhälsans arbete fortsätter att utvecklas med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Enhetschef
Signerat av: Helena Boëthius

X Linda Svensson

Föredragande
Signerat av: Linda Svensson

I ärendets slutliga handläggning har utredare Solmaz Malek Lundin samt enhetsjurist Claes Börjesson deltagit.